

Sygn. akt *XVII AmW 3/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Witold Rękosiewicz

Protokolant: stażysta Magdalena Żabińska

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania A. O.

przeciwko Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w B. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie

zainteresowany (...) Przedsiębiorstwo (...)

spółka z o. o. z siedzibą w Ł.

o odcięcie dostawy wody

na skutek odwołania powoda od decyzji Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w B. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 8 października 2018 r. nr (...)

oddala odwołanie

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt *XVII AmW 3/18*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 października 2018 r. nr (...) Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w B. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (Dyrektor (...), pozwany), na podstawie art. 27e ust. 1 pkt 2 w związku z art. 8 ust. 1 pkt 2, art. 27a ust. 1 i 3 pkt 3 i art. 27c ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1152. - dalej u.z.z.w.) oraz art. 104 i 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2017, poz. 1257 – dalej k.p.a.), po rozpatrzeniu wniosku A. O. (powódka, odbiorca) w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odcięcia dostawy wody do nieruchomości położonej w miejscowości K. (...), 18-42 P. przez (...) Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w Ł. ((...), zainteresowany) orzekł, że odcięcie w dniu 3 kwietnia 2018 r. dostawy wody do nieruchomości powódki w miejscowości K. (...) przez (...) w Ł. było uzasadnione.

A. O. wniosła od powyższej decyzji odwołanie. Powołała się na „Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków” załącznik do uchwały nr (...) Rady Miejskiej Ł. z dnia 22 marca 2017 r. oraz art. 8 ust. 1 pkt 2 oraz art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2011 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Wniosła o uchylenie powyższej decyzji Dyrektora (...) w całości.

Powódka zarzuciła, iż nieprawdziwe było podane przez (...) sp. z o. o. w Ł. wyjaśnienie, że przyczyną odcięcia dostawy wody było nieuiszczenie przez Panią A. O. należności za dostarczoną wodę za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po otrzymaniu upomnienia w sprawie uregulowania zaległych opłat. Wskazała, że (...) w Ł. powołało się na wezwanie do zapłaty z dnia 8 sierpnia 2017 r., doręczone w dniu 9 sierpnia 2017 r. i przedstawiło sfałszowany wydruk rozrachunków na dzień 3 kwietnia 2018 r., z którego wynika, iż A. O. nie uiściła należności za okres od dnia 14 sierpnia 2017 r. do 27 marca 2018 roku. Powódka przedstawiła potwierdzenie wpłaty dokonanej przez B. G. na rachunek (...) i oświadczyła, że należność w kwocie 396,20 zł, tytułem (...), (...), (...) została opłacona w dniu 19 października 2017 r. Na tej podstawie Powódka stwierdziła, że „w ślad za tą płatnością upomnienie z dnia 8 sierpnia 2017 roku traci swoją moc”. Podniosła, że w § 36 Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz w umowie o dostawę wody ustalono dwumiesięczny okres obrachunkowy. Wskazała, że od wezwania do zapłaty nr (...) z dnia 7 lutego 2018 r. doręczonego jej 14 lutego 2018 r., które było pierwszym wezwaniem do zapłaty po opłaceniu rachunków w dniu 19 października 2017 r. nie minęły dwa okresy obrachunkowe trwające po dwa miesiące, mimo tego wodę odcięto jej w dniu 3 kwietnia 2018 r. Zdaniem powódki, przy wystawianiu rachunków za wodę doszło do nieprawidłowości. Od 13 lutego 2018 r. do 27 marca 2018 r. nie minęły dwa miesiące. Wskazała, że termin 14 dni na zapłacenie rachunku wystawionego w dniu 27 marca 2018 r. upływał 10 kwietnia 2018 r. a wodę odcięto w dniu 3 kwietnia 2018 r. Powołując się na wynikające z art. 8 ust. 2 i 3 u.z.z.w. obowiązki zawiadomienia o planowanym terminie odcięcia dostaw wody powódka stwierdziła, że po doręczeniu w dniu 20 lutego 2018 r. pisma informującego o zamiarze odcięcia wody, dostawa wody została wstrzymana w dniu 3 kwietnia 2018 r. Ponadto wskazała, że w dniu 14 lutego 2018 r. otrzymała wezwanie do zapłaty wystawione 7 lutego 2018 r. W dniu 20 lutego 2018 r. otrzymała pismo nr L.dz. (...) z dnia 19 lutego 2018 r. o zamiarze odcięcia wody. Ponownie wskazała, że od wezwania do zapłaty z dnia 7 lutego 2018 r. nie minęły dwa pełne okresy obrachunkowe do otrzymania informacji o zamiarze odcięcia wody. Upłynęło zaledwie 6 dni. Zdaniem powódki w zaskarżonej decyzji pozwany błędnie stwierdził, że przesłanki do odcięcia wody zostały spełnione. Wodę odcięto w dniu 3 kwietnia 2018 r. Na podstawie podniesionych zarzutów powódka oświadczyła, że domaga się ścigania i ukarania winnych i przywrócenia dostawy wody.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w B. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od Powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. Wskazał, iż zgodnie z art. 8 ust.1 pkt 2 u.z.z.w. przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest uprawnione do odcięcia dostaw wody, gdy odbiorca nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty. Pozwany zauważył, że (...) wysłała do A. O. wezwanie do zapłaty nr (...) z dnia 8 sierpnia 2017 r., które doręczono w dniu 9 sierpnia 2017 r. w sposób określony w art. 43 k.p.a. oraz wezwanie nr (...) z dnia 7 lutego 2018 r., doręczone **osobiście A. O. za zwrotnym potwierdzeniem odbioru w dniu 14 lutego 2018 r.** Wezwania zawierały informacje dotyczące wysokości zaległych płatności, terminu ich wymagalności oraz okresu obrachunkowego z pouczeniem, że nieuregulowanie zaległych należności w terminie, spowoduje wszczęcie procedury związanej z odcięciem dostawy wody. Stwierdził, że z przedstawionego przez (...) wydruku rozrachunków na **dzień odcięcia dostawy wody tj. na dzień 3 kwietnia 2018 r. wynika, iż na ww. datę** A. O. zalegała z zapłatą należności za dostawę wody za okres od dnia 14 sierpnia 2017 r. do dnia 27 marca 2018 r. - tj. za okres obejmujący więcej niż dwa pełne okresy obrachunkowe następujące po dniu otrzymania upomnienia z dnia 8 sierpnia 2017 r. w sprawie uregulowania zaległej opłaty. Na dzień odcięcia dostawy wody A. O. zalegała z zapłatą za usługę dostawy wody objętą następującymi fakturami:

1. nr (...) z dnia 13.10.2017 za okres obrachunkowy od 14.08.2017 r. do 13.10.2017 r.;
2. nr (...) z dnia 19.12.2017 r. za okres obrachunkowy od 13.10.2017 r. do 18.12.2017 r.;
3. nr (...) z dnia 14.02.2018 r. za okres obrachunkowy od 18.12.2018 r. do 13.02.2018 r.;
4. nr (...) z dnia 27.03.2018 r. za okres obrachunkowy od 13.02.2018 r. do 27.03.2018 r.

Pozwany potwierdził, że w dniu 19 października 2017 r. powódka uiściła na rzecz (...) kwotę 396,20 zł wynikającą z faktur za usługę dostawy wody (...), (...) oraz (...), co wynika wprost ze znajdującego się w aktach przedmiotowej sprawy potwierdzenia przelewu. Zdaniem pozwanego fakt zapłaty przez A. O. zaległych należności za okres przypadający przed otrzymaniem upomnienia z dnia 8 sierpnia 2017 r. nie oznacza, iż w sprawie nie zostały spełnione ustawowe przesłanki uprawniające zainteresowanego do odcięcia dostaw wody. Zaznaczył, że po doręczeniu w dniu 9 sierpnia 2017 r. upomnienia dotyczącego zaległej opłaty powódka nie uregulowała nowych należności za dwa kolejne pełne okresy obrachunkowe, następujące już po dniu otrzymania ww. upomnienia z dnia 8 sierpnia 2017 r. Wskazał, iż zgodnie z literalnym brzmieniem art. 8 ust. 1 pkt 2 u.z.z.w. i stanowiskiem doktryny, wystarczającą przesłanką do wstrzymania świadczenia usług jest zaleganie z płatnością za jakiegokolwiek dwa pełne okresy obrachunkowe pod warunkiem, iż wcześniej skierowano do odbiorcy upomnienie. Stwierdził, iż w rozpoznawanej sprawie wymienione przesłanki zostały spełnione. Podkreślił, że fakt nieuregulowania należnych opłat za dostawę wody nie był przez A. O. kwestionowany i został potwierdzony w pismach powódki do Dyrektora (...) z 25 lipca 2018 r. oraz 18 września 2018 r. Ponadto przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne wypełniło obowiązki wynikające z art. 8 ust. 2 i 3 u.z.z.w. (...) doręczyło A. O., Wójtowi Gminy P. oraz Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Ł. pismo L.dz. (...) z dnia 19 lutego 2018 r. zawierające informację o zamiarze odcięcia dostawy wody do ww. nieruchomości po dniu 15 marca 2018 r. oraz udostępnieniu zastępczego punktu poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zlokalizowanego w P. ul. (...) przy budynku Straży Pożarnej. Wymienione pismo zostało doręczone odbiorcy usług za zwrotnym potwierdzeniem odbioru w dniu 20 lutego 2018 r. w sposób wskazany w art. 43 k.p.a. Na tej podstawie pozwany stwierdził, że w przedmiotowej sprawie zaistniały wskazane w art. 8 ust. 1 pkt 2 u.z.z.w. przesłanki, które upoważniały (...) do odcięcia dostawy wody, stąd odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

(...) Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł., któremu w dniu 13 października 2020 r. doręczono odpisy odwołania oraz odpowiedzi na odwołanie złożonej przez pozwanego, nie złożyło odpowiedzi na odwołanie i nie brało udziału w postępowaniu.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie zawartej z A. O. w dniu 12 maja 2016 r. umowy o zaopatrzenie w wodę nr (...) (...) sp. z o.o. w Ł. dostarczało wodę do nieruchomości położonej pod adresem K. (...), P.. (k. 36 akt adm.) W § 6 ust. 6 umowy został ustalony dwumiesięczny okres rozliczeniowy. Zgodnie z postanowieniem § 24 ww. umowy po stwierdzeniu, że doszło do spełnienia jednej z alternatywnie wymienionych w pkt a, b lub c tego zapisu przesłanek, (...) może odciąć dostawę wody do wskazanej w umowie nieruchomości, zawiadamiając o tym z 20-to dniowym wyprzedzeniem Powiatowego Inspektora Sanitarnego, wójta gminy oraz odbiorcę. (k.31 akt adm.)

Pismem z dnia 8 sierpnia 2017 r. nr (...) (...) wezwało A. O. do zapłaty, w terminie 5 dni od doręczenia, należności w kwocie 279,09 zł za dostawę wody wynikających z faktury (...) wystawionej w dniu 11 maja 2017 r. z terminem płatności dnia 29 maja 2017 r. oraz faktury (...) z dnia 20 czerwca 2017 r. - termin płatności 7 lipca 2017 r. (k.226 akt adm.)

Wezwanie skutecznie doręczono w dniu 9 sierpnia 2017 r. Odbiór wezwania został potwierdzony przez S. Z. (k.224 akt adm.) W dniu 19 października 2017 r. B. G. wpłacił na rachunek (...) zaległość wynikająca z ww. wezwania oraz z faktury (...) z dnia 16 sierpnia 2017 r. płatnej do dnia 2 września 2017 r. w łącznej kwocie 396,20 zł. (k. 21 akt sąd.)

Pismem z dnia 7 lutego 2018 r. nr (...) (k. 4 i k. 50 akt adm.) (...) wezwało A. O. do zapłaty w terminie 5 dni od jego doręczenia kwoty 162,97 zł wynikającej z faktur wystawionych za dostawę wody ***w dniu 13 października 2017 r. i 19 grudnia 2017 r.*** W wezwaniu zastrzeżono, iż w przypadku nieuregulowania należności w terminie, zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 u.z.z.w. zostanie wszczęta procedura odcięcia dostawy wody do nieruchomości. Wezwanie zostało odebrane przez A. O. w dniu 14 lutego 2018 r. (k. 48 akt adm.) Określony w nim termin płatności upłynął bezowocnie w dniu 19 lutego 2018 r. W aktach administracyjnych znajduje się również wezwanie do zapłaty z dnia 11 grudnia 2017 r. (k.46 akt adm.) W materiale dowodowym zebranym w postępowaniu administracyjnym brak dowodu doręczenia A. O. tego wezwania.

Pismem z dnia 19 lutego 2018 r. (...) poinformowało A. O., że w zw. z powstałym zadłużeniem w kwocie 211.24 zł, wynikającym z faktur wystawionych za okresy rozliczeniowe **od 14 sierpnia 2017 r. do 13 października 2017 r., od 13 października 2017 r. do 19 grudnia 2017 r. oraz od 19 grudnia 2017 r. do 14 lutego 2018 r.** spełnione zostały warunki dla odcięcia wody na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 2 u.z.z.w. Wobec tego (...) zawiadomiło A. O. o zamiarze odcięcia dostawy wody do nieruchomości pod adresem (...), po dniu 15 marca 2018 r. W piśmie tym podano również powódce informację o lokalizacji zastępczego punktu poboru wody. (k. 56 akt adm.) Pismo zostało doręczone w dniu 20 lutego 2018 r. Jego odebranie zostało potwierdzone przez B. G.. (k.52 akt adm.) Odpisy tego pisma zostały doręczone Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz Wójtowi Gminy P. (k. 56 akt adm.)

Pismem z dnia 16 marca 2018 r. (...) zawiadomiło A. O. o wypowiedzeniu na podstawie § 23 ust. 5 łączącej strony umowy o zaopatrzenie w wodę do budynku w K. (...) z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia. (k. 84 akt adm.) Pismo doręczono A. O. w dniu 20 marca 2018 r. (k.82 akt adm.)

W dniu 3 kwietnia 2018 r. Zakład (...) (...) w Ł. na wniosek Działu Obsługi Odbiorców dokonał zamknięcia dopływu wody do budynku w K. (...). (pismo z dnia 6 kwietnia 2018 r. k.88 akt adm.)

Na dzień odcięcia dostawy wody A. O. zalegała z zapłatą za usługę dostawy wody objętą następującymi fakturami:

1. nr (...) z dnia 13.10.2017 za okres obrachunkowy od 16.08.2017 r. do 13.10.2017 r. na kwotę 97,74 zł,
2. nr (...) z dnia 19.12.2017 r. za okres obrachunkowy od 13.10.2017 r. do 19.12.2017 r. na kwotę 62,96 zł,
3. nr (...) z dnia 14.02.2018 r. za okres obrachunkowy od 19.12.2018 r. do 14.02.2018 r. na kwotę 50,54 zł,
4. nr (...) z dnia 27.03.2018 r. za okres obrachunkowy od 13.02.2018 r. do 27.03.2018 r. na kwotę 37,69 zł - (k. 246-252 akt adm., k.272, k. 266 akt adm.)

Łączne zadłużenie na dzień 3 kwietnia 2018 r. wynosiło 248,93 zł. (k.256 akt adm.)

Pismem z dnia 25 lipca 2018 r. A. O. wystąpiła do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w B. z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odcięcia w dniu 3 kwietnia 2018 r. dostawy wody do nieruchomości położonej w miejscowości K. (...), (...)-(...) P. przez (...) Sp. z o.o. w Ł.. Powódka stwierdziła, że odcięcie wody było bezprawne. (k.16 akt adm.)

W dniu 7 sierpnia 2018 r. A. O. wniosła opłatę skarbową od powyższego wniosku (k.20 akt sąd.)

Dyrektor (...) pismem z dnia 21 sierpnia 2018 r. nr (...) (k.19-20 akt adm.), a następnie pismem z dnia 11 września 2018 r. znak: (...) (k.128 akt adm.) wezwał (...) do zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie, wyjaśnienia czy odcięto dostawę wody do ww. nieruchomości, wskazania przyczyny odcięcia dostawy wody oraz potwierdzenia czy przedsiębiorstwo spełniło obowiązki wynikające z art. 8 ust. 2 i 3 u.z.z.w.

Pismem z 11 września 2018 r. Dyrektor (...) wezwał również A. O. do przedstawienia informacji koniecznych do rozpoznania sprawy oraz złożenia wyjaśnień na postawione w piśmie pytania. (k.126 akt adm.)

W pismach składanych w toku postępowania (...) przedstawiło informacje i dokumenty oraz wskazało, iż przyczyną odcięcia dostawy wody było nieuiszczenie przez Panią A. O. należności za dostarczoną wodę za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po otrzymaniu przez odbiorcę usług upomnienia w sprawie uregulowania zaległych opłat. Zainteresowany oświadczył, że pełnomocnik właścicielki nieruchomości nie prosił o zamknięcie dopływu wody i nie utrzymywał żadnych kontaktów ze spółką. Natomiast A. O. notorycznie spóźniała się z regulowaniem opłat za wodę, odcięcie nastąpiło po nieuregulowaniu dwóch następnych faktur za dwa pełne okresy obrachunkowe po kolejnym upomnieniu z dnia 8 sierpnia 2017 r. (k. 122 i k. 274 akt adm. z załącznikami)

A. O. przedstawiła wyjaśnienia w piśmie z dnia 18 września 2018 r. (k. 154 akt adm. z załącznikami)

W związku z prośbą A. O. z 31 lipca 2018 r. (...) wyraziło zgodę na spłatę zadłużenia w wysokości 248,93 zł wraz z odsetkami w dwóch miesięcznych ratach w terminie do 31 sierpnia 2018 r. i 28 września 2018 r. (k.120 akt adm., k.106 akt adm.)

W dniu 28 sierpnia 2018r. A. O. dokonała na rzecz (...) w Ł. przelewu kwoty 125 zł. (k.262 akt adm.) za faktury wystawione w dniach 13 października 2017 r. i 19 grudnia 2017 r. (k.260 akt adm.)

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy administracyjnej, które nie budziły wątpliwości Sądu.

Na podstawie dokonanych ustaleń Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 8 ust. pkt 2 u.z.z.w. przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest uprawnione do odcięcia dostaw wody w przypadku, gdy odbiorca usług nie uiszczył należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty. Zatem w przypadku istniejącej po stronie odbiorcy usług zaległości za dostawę wody lub odprowadzanie ścieków, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zobowiązane jest skierować do odbiorcy stosowne upomnienie. Jeśli zaległość ta nie zostanie uregulowana, a następnie upłyną pełne dwa okresy obrachunkowe, po stronie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego powstaje uprawnienie pozwalające na odcięcie dostaw wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego. Wykładnia powyższego przepisu wydaje się na pozór oczywista, jednak problem z jego interpretacją może się pojawić przy sposobie określania pełnych okresów obrachunków, w sytuacji gdy odbiorca usług reguluje należności jedynie częściowo, bądź naprzemienne (co drugi okres obrachunkowy), zmierzając tym samym do przerwania biegu okresów obrachunkowych po otrzymaniu wcześniejszego upomnienia. W prowadzonej działalności przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne często spotykają się z podnoszonym przez odbiorców zarzutem, iż na skutek częściowego uregulowania przez nich należności, jak w analizowanej sprawie poprzez wpłatę w dniu 19 października 2017 r. należności wynikających z faktur w dniach 11 maja, 20 czerwca i 16 sierpnia 2017 r. (k. 226 akt adm.), nie zostały spełnione obligatoryjne przesłanki do odcięcia dostaw wody w postaci upływu pełnych dwóch okresów obrachunkowych następujących po dniu otrzymania upomnienia do uregulowania zaległej opłaty. W takiej sytuacji należy mieć jednak na uwadze, iż zgodnie z art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego, albowiem takie działanie lub zaniechanie nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Wynikające z powołanego przepisu ograniczenie prawa podmiotowego dotyczy wszystkich podmiotów. Zdaniem Sądu, w świetle z art. 5 k.c. przedstawione wyżej zachowanie odbiorcy należy uznać za naganne nadużywanie prawa podmiotowego, które nie zasługuje na ochronę. Ponadto wypada zauważyć, że na gruncie prawa cywilnego umowę o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków należy zakwalifikować jako umowę wzajemną, która została uregulowana w art. 487 § 2 k.c. Cechą umowy wzajemnej jest ekwiwalentność świadczeń. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zobowiązuje się do dostawy wody i/lub odprowadzania ścieków, natomiast odbiorca do korzystania z tych usług odpłatnie. Mając na uwadze treść art. 476 k.c., zgodnie z którym dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, zauważyć należy, iż częściowe uregulowanie należności za dostawę wody lub odbiór ścieków nie stanowi ekwiwalentnego (wzajemnego) świadczenia za korzystanie z wyżej wskazanych usług przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Zatem odbiorcę usług, który opłaca rachunki za wodę lub ścieki w wysokości według własnego uznania – tj. w niepełnej wysokości lub wybiórczo – należy traktować tak, jakby nie opłacał ich wcale, co w konsekwencji uprawnia przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne do skorzystania z uprawnienia przewidzianego w art. 8 ust. 1 u.z.z.w., jakim jest odcięcie dostaw wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego (tak: M. B., Interpretacja przepisów prawnych ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Zeszyty Izby Gospodarczej (...), nr (...), s. 2). Pogląd, zgodnie z którym pełne dwa okresy obrachunkowe należy interpretować jako jednostki czasu, został również podzielany przez doktrynę prawa [M. Pawełczyk (red.), Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków. Komentarz. Wydawnictwo Polskiej Fundacji Prawa Konkurencji i Regulacji Sektorowej Ius Publicum, Warszawa 2014, s. 101–101 i przytoczona tam

literatura.] Przy analizie problematyki dotyczącej uregulowania zaległych należności za wodę lub odprowadzanie ścieków należy mieć na uwadze, iż zgodnie z art. 451 k.c. odbiorca usług w dokonywanej płatności winien dokładnie wskazać, którą wierzytelność reguluje (czy spłaca względem wierzyciela „zaległą opłatę” wskazaną we wcześniej otrzymanym upomnieniu, czy za okres obrachunkowy). Jeżeli dłużnik – tutaj odbiorca usług – nie skorzysta z powyższego uprawnienia, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne będzie mogło rozliczyć dokonaną wpłatę według własnego uznania. Może to mieć doniosłe znaczenie dla dalszej procedury odcięcia dostaw wody, albowiem jeśli przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zaliczy dokonaną wpłatę na nieuregulowany okres obrachunkowy, podczas gdy nieuregulowana pozostaje również należność wynikająca z upomnienia, upomnienie wciąż wywołuje skutki prawne, a procedura odcięcia wody nie zostaje w ten sposób przerwana [tak: M. Kościelak, Procedura odcięcia dostaw wody i zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego, Forum Eksploatatora, nr 3/2015 (78), s. 77.]. Natomiast jak stanowi art. 351 § 3 k.c. w braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych – na poczet najdawniej wymagalnego. W odwołaniu Powódka przedstawiła potwierdzenie wpłaty dokonanej przez B. G. na rachunek (...) i oświadczyła, że należność w kwocie 396,20 zł, tytułem (...), (...), (...) została opłacona w dniu 19 października 2017 r. Okoliczność ta nie była w sprawie kwestionowana. Z powyższego wynika, że dokonana w dniu 19 października 2017 r. wpłata została przez samego powoda przeznaczona do zaliczenia na poczet najdawniej wymagalnego długu, który wynikał z nieopłaconych faktur wystawionych w dniach 11 maja 2017 r., 20 czerwca 2017 r., i 16 sierpnia 2017 r., których terminy płatności upływały odpowiednio 29 maja 2017 r., 7 lipca 2017 r. oraz 2 września 2017 r. (k. 266 akt adm.) Z informacji znajdujących się w aktach administracyjnych wynika, że należności wynikające z wystawianych za kolejne okresy rozliczeniowe faktur nr (...) z dnia 13.10.2017 za okres obrachunkowy od 16.08.2017 r. do 13.10.2017 r. na kwotę 97,74 zł, nr (...) z dnia 19.12.2017 r. za okres obrachunkowy od 13.10.2017 r. do 19.12.2017 r. na kwotę 62,96 zł, nr (...) z dnia 14.02.2018 r. za okres obrachunkowy od 19.12.2017 r. do 14.02.2018 r. na kwotę 50,54 zł oraz faktury końcowej nr (...) z dnia 27.03.2018 r. za okres obrachunkowy od 13.02.2018 r. do 27.03.2018 r. na kwotę 37,69 zł - (k. 246-252 akt adm., k.272, k. 266 akt adm.) na dzień odcięcia dostawy wody nie zostały przez odbiorcę A. O. zapłacone. Łączne zadłużenie na dzień 3 kwietnia 2018 r. wynosiło 248,93 zł. (k.256 akt adm.) Okoliczność ta znajduje potwierdzenie w informacji o wystąpieniu przez powódkę do (...) z prośbą o rozłożenie na raty należności w kwocie 248,93 zł. Z przedstawionych okoliczności wynika, że na dzień odcięcia dostaw wody Powódka zalegała z zapłatą należności nie za dwa lecz za trzy pełne okresy rozliczeniowe.

Zdarza się, że odbiorcy usług po otrzymaniu upomnienia w sprawie uregulowania istniejącej zaległości, nie chcąc dopuścić do odcięcia dostaw wody, próbują przerwać bieg pełnych dwóch okresów obrachunkowych poprzez uiszczenie opłat za co drugą fakturę wystawioną przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na podstawie łączącej strony umowy. Przykładem może być sytuacja, w której odbiorca otrzymuje upomnienie, a następnie opłaca wyłącznie pierwszy, trzeci i piąty okres obrachunkowy, zalegając jednocześnie z płatnościami za okres drugi, czwarty i szósty – przy założeniu iż okres obrachunkowy wynosi 2 miesiące. Wówczas argumentem podnoszonym przez odbiorców usług jest brak upływu pełnych dwóch okresów obrachunkowych następujących bezpośrednio po sobie. Powyższe zachowanie odbiorców usług pozostaje jednak irrelevantne w kwestii odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego. Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 u.z.z.w. przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może skorzystać z przedmiotowego uprawnienia, jeżeli odbiorca usług nie uiszczył należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty. Podobna sytuacja wystąpiła w rozpoznawanej sprawie. Po uiszczeniu w dniu 19 października 2017 r. należności za faktury wystawione z poprzednie okresy rozliczeniowe Powódka była przekonana, że upływ terminów został przerwany, a wymagany w art. 8 ust. 1 pkt 2 u.z.z.w. warunek upływu dwóch pełnych okresów rozliczeniowych nie został spełniony i wstrzymanie dostarczania dostaw wody jest niedopuszczalne.

Jednak jak wynika z literalnego brzmienia powyższego przepisu i dorobku doktryny, wystarczającą przesłanką do wstrzymania usług jest zaleganie z płatnością za jakiegokolwiek pełne dwa okresy obrachunkowe, pod warunkiem, że wcześniej skierowano do odbiorcy usług stosowne upomnienie. Bez znaczenia jest przerwa w zaleganiu z płatnością, jaka wystąpi pomiędzy pierwszym nieuregulowanym okresem obrachunkowym a drugim. Powyższe pozostaje zatem bez znaczenia dla procedury odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego.

Jak słusznie podnosi się w piśmiennictwie, przepis art. 8 ust. 1 pkt 2 u.z.z.w. nie stawia także wymogu, aby pełne dwa okresy obrachunkowe, za które należność nie zostanie uregulowana, miały nastąpić od razu po okresie obrachunkowym, w którym odbiorca otrzymał upomnienie w sprawie uregulowania zaległej opłaty. Nie można również zaliczyć do pełnych dwóch okresów obrachunkowych okresu, w czasie trwania którego odbiorcy usług zostało doręczone upomnienie do uregulowania zaległej opłaty. Na powyższe jednoznacznie wskazuje zwrot art. 8 ust. 1 pkt 2 u.z.z.w. „pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia (...)”.

Z okoliczności sprawy wynika, że po otrzymaniu w dniu 9 sierpnia 2017 r. upomnienia do zapłaty odbiorca dokonał wpłaty dopiero w dniu 19 października 2017 r., po upływie jednego pełnego okresu rozliczeniowego, trwającego od dnia 16 sierpnia 2017 r. do dnia 13 października 2017 r. Nawet jeżeli przyjąć, że z uwagi na dokonanie przez odbiorcę wpłaty w dniu 19 października 2017 r. nie można uwzględnić jako nieopłaconego, okresu obrachunkowego od dnia 13 października 2017 r. do 19 grudnia 2017 r., to jednak bezspornie w okresie obrachunkowym od 19 grudnia 2017 r. do 14 lutego 2018 r. odbiorca nie dokonał żadnej nowej wpłaty za minione okresy obrachunkowe, które nastąpiły po otrzymaniu przez niego upomnienia w dniu 9 sierpnia 2017 r. Z powyższego wynika, że po otrzymaniu upomnienia w dniu 9 sierpnia 2017 r., od dnia 16 sierpnia 2017 r. do dnia 13 października 2017 r. oraz od dnia 19 grudnia 2017 r. do dnia 14 lutego 2018 r. upłynęły dwa pełne okresy obrachunkowe, za które odbiorca nie uiścił zaległych opłat.

Następnie pismem z dnia 19 lutego 2018 r. (...) poinformowało A. O., że w zw. z powstałym zadłużeniem w kwocie 211.24 zł, wynikającym z faktur wystawionych za okresy rozliczeniowe **od 14 sierpnia 2017 r. do 13 października 2017 r., od 13 października 2017 r. do 19 grudnia 2017 r. oraz od 19 grudnia 2017 r. do 14 lutego 2018 r.** spełnione zostały warunki dla odcięcia wody na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 2 u.z.z.w. i zawiadomiło A. O. o zamiarze odcięcia dostawy wody do nieruchomości pod adresem (...) A, po dniu 15 marca 2018 r. W piśmie tym podano również powódce informację o lokalizacji zastępczego punkcie poboru wody. (k. 56 akt adm.) Pismo zostało doręczone w dniu 20 lutego 2018 r. Jego odebranie zostało potwierdzone przez B. G.. (k.52 akt adm.) Odpisy tego pisma zostały doręczone Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz Wójtowi Gminy P. (k. 56 akt adm.) W ten sposób spełnione zostały przez (...) warunki wymagane do odcięcia dostawy wody, określone w art. 8 ust. 2 i ust. 3 u.z.z.w. oraz warunki przewidziane w § 24 umowy stron. Co najmniej 20 dni przed planowanym terminem odcięcia dostaw odbiorca został o tym powiadomiony i udostępniono odbiorcy zastępczy punkt poboru wody. W terminie ustawowym powiadomione zostały również podmioty wymienione w art. 8 ust. 3 u.z.z.w. W zawiadomieniu doręczonym w dniu 20 lutego 2018 r. wskazano, że odcięcie wody jest planowane po dniu 15 marca 2018 r. Od daty doręczenia zawiadomienia (20 lutego 2018 r.) do dnia 3 kwietnia 2018 r., kiedy dokonano faktycznego odcięcia dostawy wody do powoda upłynął więc przewidziany w ustawie okres 20 dni. Z powyższego wynika, że przed wstrzymaniem dostaw wody (...) spełniło warunki określone w art. 8 ust. 2 i 3 u.z.z.w. (...) było więc uprawnione do faktycznego odcięcia w dniu 3 kwietnia 2018 r. dostawy wody do nieruchomości zajmowanej przez odbiorcę. W aktach sprawy brak dowodu doręczenia odbiorcy upomnienia z dnia 11 grudnia 2017 r. Brak więc podstaw do uznania, że zostało ono odbiorcy skutecznie doręczone.

Wobec powyższego podniesione w odwołaniu zarzuty dotyczące naruszenia art. 8 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 u.z.z.w. należało uznać za nietrafne. Nieuzasadnione były również zarzuty powoda dotyczące przedstawienia przez (...) sfalszowanych wydruków rozliczeń do dnia 3 kwietnia 2018 r. Wbrew twierdzeniu powódki okoliczność wniesienia w dniu 19 października 2017 r. zaległej opłaty za minione okresy obrachunkowe nie doprowadziła do utraty skuteczności upomnienia doręzonego w dniu 9 sierpnia 2017 r. Bez znaczenia były również podnoszone w odwołaniu okoliczności związane z doręczeniem odbiorcy w dniu 20 marca 2018 r. oświadczenia o wypowiedzeniu umowy z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie, jako bezzasadne - art. 479⁸⁶ § 1 k.p.c.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.